

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. sausio 25 d.
(OR. en)

5457/23

AGRI 16
AGRIORG 4
AGRIFIN 6

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Delegacijoms
Dalykas:	Rinkos padėtis, ypač po invazijos į Ukrainą – <i>Komisijos ir valstybių narių informacija</i> – <i>Pasikeitimas nuomonėmis</i>

Rengiantis 2023 m. sausio 30 d. Tarybos (žemės ūkis ir žuvininkystė) posėdžiui, delegacijoms priede pateikiamas informacinis dokumentas.

Rinkos padėtis, ypač po invazijos į Ukrainą

Rusijos invazija į Ukrainą labai sutrikdė pasaulines žemės ūkio rinkas 2022 m. ir sukėlė maisto stygių pasaulyje atsigavimo po COVID pandemijos laikotarpiu, kuriam jau ir taip buvo būdingas infliacinis spaudimas, susijęs su energija, žaliavomis, trąšomis ir krovinių vežimu. Prieš prasidedant karui Rusija ir Ukraina buvo vienos iš pagrindinių grūdų, kviečių, kukurūzų, aliejingųjų sėklų (ypač saulėgrąžų) ir trąšų eksportuotojų. Be to, veiksmai, kuriais siekiama palaipsniui panaikinti ES priklausomybę nuo Rusijos iškastinio kuro, dar labiau paskatino energijos kainų, kurios po Rusijos invazijos į Ukrainą jau buvo smarkiai pakilusios, padidėjimą. Dėl visų šių aplinkybių pagrindinių žemės ūkio produktų ir išteklių kainos itin išaugo.

Nepaisant dalinio Ukrainos Juodosios jūros uostų deblokavimo ir sėkmingos ES solidarumo koridorių iniciatyvos padedant Ukrainai eksportuoti žemės ūkio prekes visais įmanomais maršrutais, be kita ko, geležinkelių, kelių ir vandens kelių transportu, netikrumas ES žemės ūkio rinkose tebėra didelis.

Europos Komisija atidžiai stebi kainų padėtį, pokyčius žemės ūkio biržos prekių ir maisto rinkose ir visus metus skelbia įvairias ataskaitas. Jos naujausia biržos prekių rodiklių mėnesinės suvestinės redakcija (paskelbta 2022 m. gruodžio 21 d.), trumpalaikė perspektyva (paskelbta 2022 m. spalio 5 d.) ir vidutinės trukmės laikotarpio perspektyva pateikiamos svetainėje

https://agriculture.ec.europa.eu/international/agricultural-trade/agricultural-markets-and-prices_en.

Kitą atnaujintą trumpalaikę perspektyvą numatoma pateikti 2023 m. vasario mėn.

Be to, reaguodama į delegacijų prašymus, Komisija reguliariai teikia atnaujintą informaciją, kurioje pateikiami statistiniai duomenys apie žemės ūkio produktų eksportą iš Ukrainos, ir atsiuntė 2021 m. ir 2022 m. grūdų ir aliejingų sėklų eksporto iš Ukrainos palyginimą. Naujausia reguliariai atnaujinamos informacijos redakcija ir minėtų duomenų palyginimas buvo paskelbti Delegatų portale atitinkamai sausio 16 d. ir 20 d.

2022 m. lapkričio 9 d. Komisija paskelbė Komunikatą dėl trąšų pakankamumo ir įperkamumo užtikrinimo ([https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:52022DC0590\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:52022DC0590(01))), o 2023 m. sausio 4 d. – Komisijos tarnybų darbinį dokumentą dėl apsirūpinimo maistu saugumą užtikrinančių veiksmų (https://commission.europa.eu/system/files/2023-01/SWD_2023_4_1_EN_document_travail_service_part1_v2.pdf); juose daugiausia dėmesio skiriama klausimams, susijusiems su apsirūpinimo maistu saugumu ir trąšų pakankamumu ir įperkamumu.

Siekdama geriau pasirengti diskusijoms sausio 30 d. Žemės ūkio ir žuvininkystės tarybos posėdyje, pirmininkaujanti valstybė narė prašo valstybių narių pareikšti nuomonę šiais ministrų debatams siūlomais klausimais:

- 1. Žemės ūkio sektorius ir maisto grandinė Ukrainoje susiduria su dideliais iššūkiais. Kokie tolesni Komisijos ir valstybių narių veiksmai gali padėti pagerinti padėtį Ukrainoje trumpuoju ir ilguoju laikotarpiu?*
- 2. Ar manote, kad karas Ukrainoje itin paveikė kai kuriuos ES žemės ūkio sektorius ir (arba) regionus? Jei taip, kokiais, jūsų nuomone, veiksmais ar priemonėmis, įskaitant galimą žemės ūkio rezervo panaudojimą, būtų galima geriausiai sumažinti jų sunkumus? Ar siūlomoms priemonėms turėtų būti taikomos specialios sąlygos?*